

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000062

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Миколайчук Анжела Володимирівна
2. ANZHELA V. MYKOLAICHUK ANZHELA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-03-2025

Спеціальність за освітою: Початкове навчання та образотворче мистецтво

Місце роботи здобувача: Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти

Код за ЄДРПОУ: 02139699

Місцезнаходження: вул. Винниченка, буд. 31, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 70.052.05

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.37.27

Тема дисертації:

1. Формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти
2. Formation of Primary School Teachers' Readiness for Effective Interaction in Postgraduate Pedagogical Education

Реферат:

1. У роботі представлено результати теоретико-експериментального дослідження проблеми формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в умовах післядипломної освіти. Проаналізовано теоретичні засади задекларованого наукового питання, конструктивні практики післядипломної педагогічної освіти, зокрема в забезпеченні ефективної взаємодії вчителя початкової школи у вітчизняному й зарубіжному досвіді. Опрацьовано метод ненасильницького спілкування як домінують формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти. Готовність учителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти витлумачено як багатокомпонентне особистісно-професійне утворення, що конкретизоване сукупністю атрибутивних ознак: сформованість цінностей, умотивованості; особистісних характеристик (освіта, емпатія, почуття, потреби тощо); знань, умінь, навичок,

здатностей щодо забезпечення ефективної взаємодії конструктивним способом. Із позицій структурно-компонентного аналізу удокладнено компоненти готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в умовах післядипломної освіти: ціле-мотиваційний, когнітивний, креативно-діяльнісний. Для оцінювання сформованості готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти диференційовано такі критерії: спонукально-аксіологічний, знаннево-емпатійний, практико-коригувальний, що корелюють із виокремленими компонентами. Відповідно до розроблених критеріїв і показників, а також наукових позицій учених, описано методики дослідження, визначено три рівні сформованості готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти: високий, достатній, низький. Спроектовано модель формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти, що постає як сукупність взаємопов'язаних складників, взаємозв'язок яких допомагає цілеспрямовано відтворити досліджуваний процес: науково-методологічний, змістово-технологічний, рефлексивно-результативний складники. У дисертації вперше виокремлено й обґрунтовано педагогічні умови формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти: створення мотиваційного середовища для стимулювання вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії; оптимізація науково-методичного супроводу підвищення кваліфікації вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії; актуалізація особистісно-професійного потенціалу вчителя початкової школи до ефективної взаємодії засобами інтеракції. Отримані результати підтвердили доцільність та результативність запропонованих педагогічних умов і моделі формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти, а також засвідчили, що окреслені завдання виконано, поставленої мети досягнуто. Підготовлено та впроваджено в освітній процес закладів післядипломної педагогічної освіти навчально-методичне забезпечення для формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії в умовах післядипломної освіти.

2. This thesis presents the results of a theoretical and experimental study on developing primary school teachers' readiness for effective interaction in postgraduate education. The study explores this issue as a scientific problem, analyzes best practices in domestic and international contexts, and introduces non-violent communication as a key approach to fostering interaction skills. Readiness for effective interaction is conceptualized as a multifaceted personal and professional competence comprising values, motivation, personal traits (e.g., empathy, emotional intelligence), and the necessary knowledge and skills for constructive engagement. From a structural-component perspective, this readiness consists of goal-motivational, cognitive, and creative-activity components. To assess readiness formation, the study identifies motivational-axiological, cognitive-empathic, and practical-corrective criteria, each corresponding to the key components. Based on these criteria and scholarly perspectives, research methods were selected, and three levels of readiness were defined: high, medium, and low. A model for developing this readiness was designed, incorporating three interconnected components: scientific-methodological, content-technological, and reflexive-resultative. The dissertation substantiates the pedagogical conditions necessary for fostering primary school teachers' readiness for effective interaction, including: creating a motivational environment to stimulate primary school teachers to ensure effective interaction; optimizing scientific and methodological support for improving the qualifications of primary school teachers to ensure effective interaction; actualizing the personal and professional potential of primary school teachers to effectively interact using interaction tools. The study's findings confirm the feasibility and effectiveness of the proposed pedagogical conditions and model. The results validate the achievement of research objectives and demonstrate the successful development of primary school teachers' readiness for effective interaction in postgraduate education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного,

людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Миколайчук А. В. (2017). Метод ненасильницького спілкування: кроки до ефективної взаємодії. Навчальний посібник. Луцьк: Іванюк В.П.
2. Миколайчук А. В. (2023). Готовність педагога до ефективної взаємодії в дискурсі ненасильницького спілкування. Наука і техніка сьогодні. 11(25). 480-492.
3. Миколайчук А. В. (2023). Формування готовності вчителя початкової школи до забезпечення ефективної взаємодії. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 5. 124-128.
4. Миколайчук А. В. (2023). Нова Українська Школа: ресурси освіти для партнерської взаємодії. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 211. 257-261.
5. Миколайчук А. В. (2024). Гуманістичні підходи в освіті: минуле і сьогодення. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 216. 225-229.
6. Миколайчук А. В. (2023). Особливості формування готовності педагога до забезпечення ефективної взаємодії в процесі післядипломної педагогічної освіти: вітчизняний і закордонний досвід. «Area Nauki». Fundacja «Ośrodek Rozwoju Kompetencji Akademickich» m. Lublin, Polska. 2 (11). 102-110.
7. Миколайчук А. В. (2024). Методи ефективної взаємодії в освітньому процесі Нової української школи. Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: № 11(42). 242-257.
8. Миколайчук А. В. (2013). Взаємодія вчителя з батьками: форми та методи роботи. Педагогічний пошук. 2. 74-75.
9. Миколайчук А. В. (2018). Творчий потенціал педагога – один із факторів ефективного розвитку обдарованості учня. Збірник матеріалів обласної науково-практичної конференції «Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського в освітньому просторі Волині». Луцьк.
10. Миколайчук А. В. (2019). Моніторинг як технологія стратегій розвитку обдарованої особистості в умовах ІППО. Збірник міжнародної науково-практичної конференції «Психологія та педагогіка сучасності: проблеми та стан розвитку науки і практики в Україні». Львів.
11. Миколайчук А. В. (2020). Розвиток академічної обдарованості учнів в умовах післядипломної педагогічної освіти. Матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації». Київ.
12. Миколайчук А. В. (2022). Метод ненасильницького спілкування як універсальний інструмент створення безпечного інклюзивного середовища. Педагогічний пошук. 2. 66-67.
13. Миколайчук А. В. (2023). Альтернативна і додаткова комунікація в навчанні дітей з ООП. Педагогічний пошук. 3. 46-49.
14. Миколайчук А. В. (2023). Ненасильницьке спілкування як інноваційна стратегія Нової української школи в освіті дітей з особливими освітніми потребами. Матеріали ІХ Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології «Освіта осіб з особливими потребами в умовах миру і війни». Київ.
15. Миколайчук А. В. (2023). Формування здатності педагога до конструктивної взаємодії в інклюзивному класі. Матеріали науково-практичної конференції «Технології менеджменту в розбудові сучасного освітнього середовища у контексті реалізації формули НУШ». Луцьк.
16. Миколайчук А. В. (2023). Альтернативна і додаткова комунікація в інклюзивному навчанні. Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції «Методологічні та методичні аспекти навчання в освітньому процесі НУШ». Луцьк.

- 17. Миколайчук А. В. (2024). Методи позитивної взаємодії педагога в інклюзивному класі. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психолого-андрагогічний супровід розвитку педагога в умовах післявоєнного відновлення освітнього середовища» в межах Міжнародної науково-практичної конференції «Підтримка відновлення освіти в Україні: виклики та перспективи». Миколаїв.
- 18. Миколайчук А. В. (2024). Безбар'єрність в освіті: толерантна комунікація та взаємодія. Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу». Луцьк.
- 19. Миколайчук А. В. (2024). Освітня безбар'єрність: сучасні тенденції та перспективи. Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Орієнтири національної освіти в умовах сьогодення». Луцьк.
- 20. Миколайчук А. В. (2024). Використання засобів альтернативної і додаткової комунікації для ефективної взаємодії з дітьми з ООП. Матеріали Регіональної науково-практичної інтернет-конференції «Інклюзивна освіта: ідеї та практичні кроки». Житомир.
- 21. Миколайчук А. В. (2024). Роль педагога у формуванні ефективної та конструктивної взаємодії учасників освітнього процесу. Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції «Професійна компетентність педагога: теорія, методика, практика». Луцьк.
- 22. Миколайчук А. В. (2024). Використання арттерапевтичних технік у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 106-й річниці від дня народження В. Сухомлинського «Соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу». Кропивницький.
- 23. Миколайчук А. В. (2024). Ефективна взаємодія як фактор реалізації педагогіки партнерства. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта та наука крізь виклики сьогодення». Запоріжжя.
- 24. Миколайчук А. В. (2024). Метод соціальних історій для формування ефективної взаємодії в інклюзивному класі. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Індивідуальна освітня траєкторія формування професійної компетентності керівника закладу освіти в умовах змін та технології її впровадження». Луцьк.
- 25. Миколайчук А. В. (2014). Педагогічна взаємодія: вчитель, учні, батьки. Методичні рекомендації. Луцьк: Іванюк В. П.
- 26. Миколайчук А. В. (2015). Готовність педагога до забезпечення ефективної взаємодії. Методичні рекомендації. Луцьк: Іванюк В. П.
- 27. Миколайчук А. В. (2016). Здатність педагога до ефективної взаємодії. Методичні рекомендації. Луцьк: Іванюк В. П.
- 28. Миколайчук А. В. (2019). Освітній моніторинг як технологія стратегій розвитку обдарованої особистості учня в умовах післядипломної педагогічної освіти. Методичні рекомендації. Луцьк: ВІППО.
- 29. Миколайчук А. В. (2024). Безбар'єрність в освіті: використання засобів альтернативної і додаткової комунікації. Методичні рекомендації. Луцьк: ВІППО.
- 30. Миколайчук А. В. (2024). Підтримка дітей з ООП в умовах війни засобами альтернативної та додаткової комунікації. Педагогічний пошук. 3. 59–62.
- 31. Миколайчук А. В. (2024). Ресурси формування партнерської взаємодії в інклюзивних класах: освітня програма підвищення кваліфікації. Луцьк: ВІППО.
- 32. Миколайчук А. В. (2024). Альтернативна і додаткова комунікація як засіб соціалізації дітей з ООП: освітня програма підвищення кваліфікації. Луцьк: ВІППО.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0114U005266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрощук Ірина Василівна
2. Iryna V. Androshchuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пріма Раїса Миколаївна
2. Raisa M. Prima

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Тетяна Петрівна

